

Charakteristika vzdělávacího programu

Název školy:	Střední zdravotnická škola, Turnov, 28. října 1390, příspěvková organizace
Adresa školy:	28. října 1390, 511 01 Turnov
Zřizovatel:	Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, Liberec 2, 461 80
Název ŠVP:	OŠETŘOVATEL OS 03/2022- 5
Kód a název oboru:	53–41–H/01 Ošetřovatel
Stupeň, délka, forma:	střední vzdělání s výučním listem, 3 roky denní
Kontakty:	tel.: 481 322 723, tel./fax: 481 324 472
	e-mail: info@szsturnov.cz; www: http://www.szsturnov.cz
Platnost ŠVP:	od 1.9.2022 počínaje 1. ročníkem

Celkové pojetí vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program připravuje žáky pro práci zdravotnických pracovníků, kteří budou poskytovat základní nebo specializovanou či vysoce specializovanou ošetřovatelskou péči v rozsahu své odborné způsobilosti stanovené vyhláškou č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání se proto zaměřuje zejména na zvládnutí ošetřovatelských výkonů a postupů a na vytváření žádoucích profesních postojů, návyků a dalších osobnostních kvalit zdravotnického pracovníka. Žáci jsou vedeni k pečlivosti a odpovědnosti za kvalitu své práce, k ochotě a trpělivosti při poskytování ošetřovatelské péče a jednání s pacienty. Zároveň jsou vzděláváni tak, aby získali pozitivní hodnotovou orientaci potřebnou pro pracovní, osobní i občanský život, byli schopni se dále vzdělávat a úspěšně se vyrovnávat s problémy. Důležitým aspektem je výchova žáků k péči o vlastní zdraví a k vědomí závažnosti prevence nemocí.

Školní vzdělávací program je koncipován tak, aby vedle odborného vzdělání poskytl žákům i všeobecné vzdělání, které jim umožní využívat získané vědomosti a dovednosti při řešení různých problémů a situací pracovního, osobního, sociálního a ekonomického charakteru. Odborné vzdělávání poskytuje žákům základní odborné vědomosti nezbytné k vytvoření požadovaných ošetřovatelských dovedností. Nedílnou součástí odborného vzdělávání jsou cvičení a praktická výuka ve zdravotnických a sociálních zařízeních poskytujících zdravotnickou péči.

Organizace výuky

Vzdělávání je organizováno jako tříleté v denní formě a je určeno pro žáky, kteří úspěšně ukončili vzdělávací program základního vzdělávání a získali tak stupeň základního vzdělání. Součástí vzdělávání je praktická výuka organizovaná formou odborného výcviku, který žáci vykonávají ve zdravotnických a sociálních zařízeních pod odborným vedením učitelek, které jsou způsobilé k výkonu povolání všeobecné sestry (zákon 96/2004. Sb.) a zároveň k vedení odborné praktické výuky žáků středních zdravotnických škol. Odborný výcvik je organizován ve všech třech ročnících. Náplň praktického vyučování je dána učební osnovou vyučovacího předmětu odborný výcvik.

Ostatní výuka je organizována formou teoretických a teoreticko-praktických vyučovacích hodin ve škole. K této výuce jsou využívány kmenové učebny a odborné učebny školy. Do výuky jsou zařazovány i různé další formy vzdělávání – miniexkurze a exkurze, které umožňují žákům sledovat uplatnění teoretických znalostí v praktickém životě, dále kurzy, besedy a různé soutěže (třídní, školní, krajské, celostátní).

Výuka je podle § 184a) zákona 561/2004 Sb. (školský zákon) organizována distanční formou, jestliže není možná osobní přítomnost většiny žáků z nejméně jedné třídy ve škole v důsledku krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona, nebo z důvodu nařízení

mimořádného opatření podle zvláštního zákona, anebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví. Distanční vzdělávání se tedy může týkat pouze žáků, kterým je ze zákonem vymezených důvodů a v zákonem stanoveném počtu zakázána osobní přítomnost ve škole (tzv. smíšená výuka), nebo všech žáků celé školy. Distanční vzdělávání může probíhat online a offline formou. K online formě je využíván internet a vhodné softwarové nástroje. Hlavními nástroji distanční online výuky jsou programy Microsoft Teams a studijní systém Moodle. Podpůrnými nástroji je školní informační systém Škola Online, e-mailová a též telefonická komunikace. K offline výuce se nepoužívá internet. Hlavními nástroji distanční offline výuky jsou učebnice a pracovní listy. Práce je založena ve velké míře na samostudiu žáka. Úkoly k samostudiu jsou zadávány písemně – v tištěné podobě. Offline výuka je využívána pouze u žáků, u nichž ekonomické, sociální či jiné subjektivní důvody neumožňují online výuku. U všech ostatních žáků lze offline výuku také využít, ale pouze okrajově jako podpůrný nástroj.

Pro usnadnění přechodu žáků ze základních škol a pro co nejrychlejší vytvoření fungujícího třídního kolektivu jsou pro první ročník každoročně organizovány harmonizační dny. V prvním ročníku je zařazen lyžařský výcvikový zájezd, ve třetím ročníku je organizován sportovně-turistický kurz. Žáci se pravidelně účastní soutěže v úpravě lůžka, soutěže v předlékařské první pomoci a sportovně nadaní a zdatní žáci reprezentují školu ve sportovních soutěžích. Ve druhém a třetím ročníku vzdělávání se žáci účastní ošetrovatelského dne nejen jako diváci, ale i s vlastními příspěvky. Pravidelně se též žáci zapojují do charitativních sbírek pro zvyšování pocitu sounáležitosti s handicapovanými a potřebnými.

Preferované metody výuky

Výběr vhodné vyučovací metody je vždy závislý na charakteru učiva, časové dotaci učiva i vyučovacím předmětu, věku a vyspělosti žáků, počtu žáků ve skupině nebo třídě, podílu chlapců a dívek, materiálním vybavením školy a dále je ovlivněn osobností, zkušenostmi a znalostmi učitele. Volba forem a metod výuky je provedena se zřetelem na cíle stanovené RVP, při vzdělávání žáků jsou uplatňovány výukové metody klasické, aktivizující i komplexní.

Z klasických výukových metod jsou ve většině vyučovacích předmětů zastoupeny metody slovní, jako je výklad, vysvětlování, rozhovor a práce s různými druhy textů. Pro snadnější pochopení a doplnění učiva využíváme metody názorně demonstrační při využití dostupné audiovizuální techniky, interaktivní tabule, dataprojektoru, počítačů a názorných pomůcek (modelů, plakátů, schémat...). Při praktických cvičeních, kdy si žáci ověřují teoreticky získané znalosti a dovednosti, uplatňujeme v odborných učebnách metody dovednostně-praktické. V přírodovědných předmětech je to laborování, experimentování a práce s didaktickými pomůckami. V odborných předmětech je to napodobování činností a manipulování s pomůckami při vytváření požadovaných dovedností.

Postupným zaváděním *aktivizujících výukových metod* podporujeme u žáků motivaci, tvořivost, kritické myšlení, samostatnost, schopnost prosadit se, odpovědnost, spolupráci, kladný vztah k učení a další nezbytné kompetence pro budoucí život. V jazykových, ale i společenskovědních a odborných předmětech se žáci procvičují v diskusi, logické argumentaci, řešení mezních, konfliktních a modelových situací. Nejvíce v přírodovědných předmětech, ale i v dalších, jsou žákům zadávány úkoly, které vyžadují uplatnění metody řešení problémů.

Komplexní výukové metody jsou nejvíce zastoupeny metodou frontální výuky, kterou co nejvíce při motivaci žáků a prohlubování učiva doplňuje skupinová a kooperativní výuka. Spolu s partnerskou výukou tyto metody podporují vzájemnou pomoc, komunikaci, toleranci a porozumění žáků. V přístupu k žákům se specifickými poruchami učení a žákům nadanějším volíme metody samostatné práce a individuální výuky. Projektovou výuku realizujeme zadáváním drobných celoškolských projektů v jednotlivých vyučovacích

předmětech, při kterých uplatňují žáci mezipředmětově znalosti a dovednosti i vlastní zkušenosti. Při výuce odborných předmětů, hlavně v odborném výcviku, při účasti žáků na exkurzích, kurzech i mimoškolních akcích se žáci učí v reálných situacích, kdy prokazují schopnost rychle a správně se rozhodovat, přizpůsobovat své jednání situaci, řešit vzniklé problémy, vhodně komunikovat, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti, ale především uplatňovat teoreticky získané poznatky v praxi.

Dále se snažíme výuku vhodně doplňovat přednáškami a besedami s odborníky, exkurzemi na zdravotnická a sociální pracoviště, aktuálními výstavami, návštěvami divadelních a filmových představení, muzeí, pořádáním tematických dnů, zájezdů i sportovními a odbornými soutěžemi.

Rozvoj odborných a klíčových kompetencí

Vzdělávání na naší škole směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání stanovenými RVP k tomu, aby se u žáků rozvíjely v návaznosti na základní vzdělávání a vzhledem k úrovni odpovídající jejich schopnostem a předpokladům klíčové kompetence, které jsou důležité pro osobní rozvoj jedince, jeho aktivní zapojení do společnosti, další vzdělávání i pracovní uplatnění. Tyto kompetence prolínají všeobecným i odborným vzděláváním, teoretickým i praktickým vyučováním, ale i mimoškolními aktivitami žáků. Odborné kompetence tvoří soubor odborných vědomostí, dovedností, postojů a hodnot potřebných pro výkon budoucího povolání, vztahují se k výkonu pracovních činností, vyjadřují odborné způsobilosti absolventa vzdělávacího oboru Ošetrovatel a jsou rozvíjeny převážně v odborných vyučovacích předmětech. Osvojené klíčové i odborné kompetence vytvářejí předpoklady pro budoucí uplatnění žáků ve zdravotnických a sociálních zařízeních, případně pro další vzdělávání.

Odborné kompetence

Odborné kompetence, které se vztahují k výkonu pracovních činností, vyjadřují odbornou způsobilost absolventa vzdělávacího oboru Ošetrovatel, tzn. zejména:

- vykonávat pod odborným dohledem všeobecné sestry, porodní asistentky, dětské sestry, praktické sestry nebo radiologického asistenta činnosti základní ošetrovatelské péče a specializované ošetrovatelské péče v rámci ošetrovatelského procesu a podílet se pod přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky se specializovanou způsobilostí v oboru, v souladu s diagnózou stanovenou lékařem, na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče, asistovat při určených ošetrovatelských, diagnostických nebo léčebných výkonech pod přímým vedením všeobecné sestry, porodní asistentky, dětské sestry, praktické sestry a radiologického asistenta
- dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci
- usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a zdravotních služeb
- jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje
- asistovat pod přímým vedením všeobecné sestry, porodní asistentky, dětské sestry, praktické sestry nebo radiologického asistenta při určených ošetrovatelských diagnostických nebo léčebných výkonech

Odborné výkony jsou nacvičovány v 1. a 2. ročníku ve vyučovacím předmětu ošetrovatelství a pak prakticky realizovány v reálných podmínkách zdravotnického zařízení či zařízení sociální péče ve všech ročnících ve vyučovacím předmětu odborný výcvik.

Kompetence k učení

Rozvíjením kompetencí k učení naplňujeme u žáků nejen schopnost efektivně se učit, což znamená: ovládat různé techniky učení, znát své studijní možnosti, s porozuměním naslouchat

mluveným projevům, pořizovat si vlastní poznámky, vyhledávat a zpracovávat informace z různých zdrojů, tím rozvíjet také čtenářskou gramotnost, stanovovat si reálné cíle během studia zvoleného oboru, ale i dovednosti a návyky pro celoživotní vzdělávání a uplatnění se na trhu práce, případné rekvalifikace. Tato kompetence je rozvíjena ve všech vyučovacích předmětech a zároveň se touto problematikou zabývají také třídní učitelé a výchovný poradce hlavně v souvislosti s individuálním přístupem k žákům se specifickými poruchami učení (SPU) a s odlišným mateřským jazykem (OMJ) a žákům více nadaným.

Kompetence k řešení problémů

Při různých záměrně vytvářených, ale i náhodně vzniklých situacích pracovního, osobního, sociálního, ekonomického i jiného charakteru vedeme žáky ke vhodnému samostatnému i týmovému řešení problémových situací, tzn. identifikování problému, hledání různých řešení, využívání získaných vědomostí a dovedností, vyhodnocování výsledků. Nejvíce se kompetence k řešení problémů rozvíjejí ve všeobecně vzdělávacích předmětech, v přírodovědných předmětech (fyzika, chemie, ekologie, matematika) a v odborných předmětech při řešení modelových a cvičných situací v předmětech první pomoc, výchova ke zdraví, zdravotnická psychologie, sociální aktivizace klientů, ošetrovatelství a hlavně při odborném výcviku.

Komunikativní kompetence

Rozvíjet komunikativní kompetence u žáků znamená vést je k tomu, aby se vyjadřovali písemně i ústně věcně, srozumitelně, jazykově správně, dostatečně odborně a přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci, aby dokázali zpracovat jednoduché texty a různé pracovní písemnosti, aby četli s porozuměním a efektivně zpracovávali informace získané četbou. Tyto kompetence jsou naplňovány zejména v předmětu český jazyk a literatura, základy společenských věd, zdravotnická psychologie, ošetrovatelství, odborný výcvik. Při studiu cizího jazyka považujeme za důležité dosažení potřebné jazykové způsobilosti ke komunikaci ve společenském životě, pro potřeby svého budoucího povolání a k poznávání jiných kultur. I v dalších vyučovacích předmětech rozvíjíme tyto kompetence používáním různých metod skupinové a kooperativní výuky, kdy se žáci učí diskutovat, argumentovat, prezentovat a obhajovat své názory. Dále vedeme žáky ke komunikaci na požadované úrovni a slušnému chování při jednání se spolužáky, učiteli, budoucími klienty a ostatními lidmi ve školním i mimoškolním prostředí.

Personální a sociální kompetence

Žáci by měli být připravováni na stále se měnící životní i pracovní podmínky tím, že dokáží odhadnout své možnosti, stanovit přiměřené cíle, reálně plánovat a řídit své učení, pracovní činnosti a kariérní růst, pracovat v týmu v různých pozicích a rolích, vytvářet dobré mezilidské vztahy, odpovědně plnit své úkoly, odpovědně přistupovat k péči o své zdraví. Tyto kompetence jsou naplňovány ve všech odborných vyučovacích předmětech, v základech společenských věd, při tělesné výchově, dále i volbou vhodných vyučovacích metod založených na kooperaci a spolupráci žáků ve výuce, ale i při práci s třídním kolektivem, při organizování školních a mimoškolních akcí. Do této oblasti také náleží rozvoj finanční gramotnosti v ekonomice a matematice.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Rozvíjet tyto kompetence znamená vést žáky k zájmu o fungování demokracie, současné dění ve společnosti a ve světě, uvědomovat si svou identitu, lidská práva, plnit své morální a zákonné povinnosti, být snášenlivý k jiným etnikům, náboženstvím a kulturám, poznat i jiné kultury a nacházet v nich vlastní duševní obohacení, umět si vybrat z kulturní nabídky hodnotné podněty a umět využít umění i v pracovní činnosti. K těmto kompetencím nejvíce

připívá vzdělávání v předmětech základy společenských věd a soudobý svět, dále pak praktické činnosti v odborném předmětu sociální aktivizace klientů. Mezi tyto kompetence také patří odpovědnost za vlastní zdraví a život i spoluodpovědnost při zabezpečení zdraví a života ostatních, což je rozvíjeno hlavně ve vyučovacích předmětech odborných. Dodržováním školního řádu a dohodnutých pravidel vedeme žáky k vytváření dobrých mezilidských vztahů ve škole. Snažíme se u žáků posilovat odpovědnost, samostatnost, schopnost jednat nejen ve svém zájmu, ale i ve prospěch celku.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Pro žáky vzdělávacího oboru Ošetrovatel jsou tyto kompetence jedny z nejdůležitějších, neboť předpokládáme po ukončení vzdělávání na naší škole jejich úspěšné uplatnění na trhu práce. Žáky připravujeme na budoucí povolání tak, aby měli nejen požadované znalosti a dovednosti, ale i přehled o možnostech uplatnění na trhu práce (exkurze do zdravotnických a sociálních zařízení, na úřad práce), představu o platových podmínkách a požadavcích zaměstnavatelů, právech a povinnostech zaměstnavatelů i zaměstnanců, které získají ve vyučovacích předmětech ekonomika, ošetrovatelství, odborný výcvik, základy společenských věd. Žáci se také učí vhodně se prezentovat na trhu práce, jednat s potencionálním zaměstnavatelem v předmětech český jazyk a literatura a zdravotnická psychologie.

Matematické kompetence

K naplňování matematických kompetencí nedochází jen ve vyučovacím předmětu matematika, kde se žáci učí základní matematické postupy, ale i v dalších vyučovacích předmětech jako je fyzika, chemie, ekonomika, informační a komunikační technologie, kde žáky vedeme k aplikaci matematických postupů při řešení praktických úkolů, tzn. volit vhodné matematické postupy a algoritmy, správně řešit základní matematické operace, správně používat měřicí a jiné jednotky, odhadovat výsledky a provádět jejich ověřování, vytvářet a číst různé formy grafického znázornění. Rozvoj těchto kompetencí souvisí též s finanční gramotností.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Nezbytnou součástí vzdělání dnešního člověka je kompetence pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívat v soukromém, občanském i pracovním životě a využívat tyto prostředky k dalšímu vzdělávání. Pro naše žáky to znamená ovládat osobní počítač a jeho periferie, zvládnout základní operace se soubory, vytvořit strukturovaný textový dokument, pracovat na základní úrovni s tabulkovým procesorem a databází, komunikovat elektronickou poštou, pracovat s internetem, získávat informace z různých zdrojů a pracovat s nimi. Žáky vedeme ke kritickému posuzování získaných informací, ověřování věrohodnosti informačních zdrojů a tím u nich rozvíjíme *mediální gramotnost*. Primárně se rozvoji těchto kompetencí věnuje vyučovací předmět informační a komunikační technologie, dále tyto kompetence prolínají téměř všemi dalšími vyučovacími předměty.

Začlenění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Toto průřezové téma prolíná celým školním vzdělávacím programem a slouží k vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné k životu v demokratické společnosti i k vytváření demokratického klimatu ve škole a v třídním kolektivu a na pracovištích, kde probíhá praktické vyučování. Při naplňování tohoto tématu považujeme za prioritní, aby žáci vystupovali slušně a zdvořile, byli tolerantní vůči svému

okolí, disponovali kritickým myšlením, vážili si materiálních a duchovních hodnot, angažovali se nejen ve vlastní prospěch, ale i ve prospěch celku.

Z metod a forem výuky pro realizaci tématu jde především o používání aktivizujících metod a forem práce, jako jsou besedy, diskuse se žáky, řešení modelových situací, práce na projektech, setkání s pamětníky či představiteli obce, účast žáků na exkurzích, zapojení do multikulturního projektu „Adopce na dálku“, aktivní účast na charitativních akcích a sbírkách.

Multikulturní výchova je realizována zejména v předmětech cizí jazyk, ošetrovatelství, odborný výcvik a v dalších odborných předmětech, kde se žáci učí komunikovat s klienty jiných národností, náboženstvím, kulturou. V ošetrovatelské péči se žáci učí poskytovat kulturně specifickou péči při podpoře zdraví, léčbě onemocnění a zvládání nepříznivých situací prostřednictvím kulturně vhodných způsobů.

Součástí tohoto PT je i mediální výchova, která je realizována zejména v předmětech český jazyk a literatura, základy společenských věd, soudobý svět. Jde o výchovu k mediální gramotnosti, což znamená, že vedeme žáky ke kritickému přístupu k masovým médiím, schopnosti vybírat a třídit kvalitní produkty z této oblasti k využití pro své potřeby – ať už studijního nebo zábavného charakteru.

Realizace ostatních obsahových částí z tohoto průřezového tématu se týká všech oblastí výuky, zásadní úlohu zde mají předměty společenskovedního charakteru, zvl. základy společenských věd, soudobý svět a ekonomika i mimotřídní a mimoškolní činnosti. Toto téma je také nedílnou součástí naplně třídnických hodin.

Člověk a životní prostředí

Průřezové téma *Člověk a životní prostředí* se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje. Téma poskytuje žákům znalosti a dovednosti k pochopení postavení člověka v přírodě, souvislosti mezi lidskými aktivitami a jejich projevy v životním prostředí tak, aby žáci chápali vlastní odpovědnost za své jednání pro udržení kvality životního prostředí v budoucím osobním i profesním životě.

Téma se v rámci ŠVP realizuje ve třech rovinách. Komplexně v rámci vyučovacího předmětu ekologie ve 3. ročníku vzdělávání, kdy jsou do výuky zařazena témata Ekologie a Člověk a životní prostředí. V rámci vyučovacího předmětu se žáci učí chápat vztahy v ekosystému a vyvozovat správné typy chování a jednání člověka k životnímu prostředí. Žáci si prohlubují a ověřují znalosti při exkurzích do provozů zaměřených na likvidaci odpadů, dále při besedách s pracovníky CHKO Český ráj, návštěvě muzea Českého ráje v Turnově při příležitostných výstavách.

Další rovinou je vytváření drobných předmětových projektů, kdy žáci zpracují projekt na zadané ekologické téma s využitím poznatků a dovedností i z dalších vyučovacích předmětů a následně tyto projekty při prezentaci obhajují.

Třetí rovinou je začlenění průřezového tématu rozptýleně i do ostatních vyučovacích předmětů a mimovyučovacích aktivit. Řešením environmentálních, současných globálních a regionálních problémů, udržitelností rozvoje se věnuje hlavně výuka v předmětech základy společenských věd a chemie. Ve vyučovacích předmětech výchova ke zdraví, ošetrovatelství, odborný výcvik, první pomoc se zaměřujeme na téma zásady zdravého životního stylu, kvality pracovního prostředí, vlivu pracovních činností na prostředí a zdraví, estetické a citové vnímání svého okolí. V předmětu tělesná výchova si žáci při pohybu a pobytu v přírodě na lyžařském a sportovně-turistickém kurzu formují kladný vztah k životnímu prostředí. V běžném provozu školy, zvláště pak i při praktických cvičeních ošetrovatelské péče a odborném výcviku vedeme žáky k správnému nakládání s odpady, hospodárnému používání zdrojů energií a materiálů, dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce. V této oblasti hraje zásadní roli příkladné jednání všech pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Každoročně se žáci zapojují do úklidu okolí školy a města v rámci Dne Země. Pro naplnění průřezového tématu je vypracován školní program EVVO a plán EVVO na školní rok.

Člověk a svět práce

Základním cílem při realizaci tohoto průřezového tématu je motivovat žáky k odpovědnosti za vlastní život, uvědomění si nezbytnosti celoživotního vzdělávání a reálné posouzení svých schopností a možností v pracovním uplatnění. Náš absolvent bude mít určitý odborný profil, díky němuž se dokáže úspěšně prosadit na trhu práce a přizpůsobit se jeho změnám.

Uskutečňování cílů tohoto tématu je realizováno především nácvikem konkrétních praktických dovedností, jako jsou např. písemná a verbální prezentace při jednání s potencionálním zaměstnavatelem, vyhodnocování informací o možnostech dalšího studia nebo nástupu do zaměstnání, znalosti o trhu práce v našem regionu, aplikace základních aspektů týkajících se pracovního poměru a dalších oblastí práva na konkrétních příkladech z praxe, konkrétní praktické dovednosti z oblasti ekonomiky aj. Mezi účinné metody patří také exkurze do různých zdravotnických zařízení, realizace ošetrovatelských dnů, účast na prezentacích a přednáškách s náborovým charakterem, spolupráce s Úřadem práce v Semilech.

Toto průřezové téma zasahuje do složky odborného i všeobecného vzdělávání, zvláště pak do předmětů ošetrovatelských, konkrétně do ošetrovatelství a odborného výcviku, kde si mohou žáci ověřit získané informace v reálných pracovních podmínkách. Teoreticky a částečně prakticky se toto téma dotýká také předmětů společenskovedního charakteru, jako je český jazyk a literatura, základy společenských věd, ekonomika aj. a předmětu zdravotnické a sociální služby. Realizací tohoto tématu se věnuje ve škole také výchovný poradce, který formou konzultací pomáhá řešit budoucím absolventům jejich další profesní zaměření. Důležitou součástí je rovněž spolupráce třídních učitelů s jednotlivými žáky.

Informační a komunikační technologie

Průřezové téma informační a komunikační technologie prolíná všeobecně vzdělávacími i odbornými předměty. Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání. Součástí výuky je i seznámení se základními pojmy používanými v oblasti informační a komunikační technologie, práce s informacemi a s komunikačními prostředky – komunikace pomocí elektronické pošty, práce s internetem, orientace na webových stránkách.

Těžištěm tohoto průřezového tématu je předmět informační a komunikační technologie. Výuka probíhá ve speciálně upravené učebně, kde jsou žáci vedeni k aktivní práci s počítačovou technikou a programovým vybavením.

Ostatní předměty využívají získaných dovedností žáků pro vyhledávání informací, událostí, odkazů a k jejich dalšímu zpracování. Výstupem je vytvoření protokolů, referátů na zadané téma a prezentací. Všechny tyto dokumenty by měly splňovat pravidla, která jsou pro jednotlivé formy doporučena.

Žáci jsou tak schopni pracovat s moderní technikou a jsou lépe vybaveni nejen pro trh práce, ale i svůj osobní život.

Způsob hodnocení žáků

Během hodnocení jsou dodržovány následující zásady:

- motivační charakter (Má být hodnocen momentální výkon žáka, výkon v kontextu hodnocení třídy, žáci mají mít možnost porovnat své výkony navzájem.)
- zpětná vazba (Je při hodnocení žáků nezastupitelná, hraje velkou roli.)
- práce s chybou (Žáci se mají z chyb poučit, aby je v budoucnu co nejméně opakovali. Proto je na chyby třeba upozornit, ale nezveličovat jejich dopad. Je vhodné důkladně zvážit závažnost chyb a odlišit chyby, které zásadně ovlivní výsledek snažení žáka a které celkový výsledek výrazně neovlivní, mají jen doprovodný charakter.)

- stanovení pravidel předem (Jednotná pravidla klasifikace vycházejí z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí školního řádu. Každý vyučující může pro svůj předmět popřípadě pro konkrétní práci, úkol, projekt stanovit podrobnější konkrétní pravidla, která nesmí být s obecnými kritérii v rozporu.)
- slovní hodnocení (Je vhodné používat často, protože umožní zhodnotit předvedený výkon v širším kontextu. V tomto směru je pro posílení motivace žáka efektivnější pochvala než veřejné pokárání za špatně provedený výkon.)
- poučení pro žáka (Součástí hodnocení je také poskytnutí návodu, rady – jak se učit efektivně, jaké je třeba volit metody učení a opakování, jakých nedostatků se vyvarovat.)
- při hodnocení výkonu žáka se specifickými poruchami učení se volí citlivý přístup (Je nezbytné žákovi stanovit delší časový prostor pro vypracování zadaného úkolu a při hodnocení zvážit vynaložené úsilí žáka na splnění nebo částečné splnění zadaného úkolu. Citlivě objasnit důvody rozdílnosti v hodnocení spolužákům ve třídě.)

V teoretickém vyučování je hodnocení žáka zaměřeno na kvalitu získaných poznatků, faktů, pojmů a definic. Posuzuje se úroveň intelektuální a motorické činnosti, samostatnost a tvořivost, uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Hodnotí se správnost, přesnost a výstižnost ústního projevu; správnost, přesnost a estetičnost grafického projevu. Součástí hodnocení je také posuzování schopnosti výběru vhodných studijních materiálů a samostatného studia z nich.

V praktickém vyučování je hodnocení žáka zaměřeno na projevy jeho vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Posuzuje se pohotovost, samostatnost a tvořivost ve využívání získaných teoretických poznatků při praktické činnosti. Při hodnocení se klade důraz na zvládnutí správných postupů a způsobů práce, na četnost a závažnost výskytu chyb a na celkový výsledek žákovy práce. Přihlíží se k úrovni organizování vlastní práce, udržování pořádku na pracovišti, dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a k hospodárnosti při využívání surovin, materiálu a energií.

Kritéria pro hodnocení a klasifikaci žáků v teoretických předmětech i při odborné praxi jsou přesně stanovena ve školním řádu, v paragrafu Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) a žáků nadaných

Vzdělávání žáků se SVP a žáků nadaných je řízeno Vyhláškou č. 270/2017 Sb. o vzdělávání žáků se SVP a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů a odpovídá školnímu vzdělávacímu programu (ŠVP):

Podpůrná opatření prvního stupně – týkají se žáka, který vykazuje mírné vzdělávací obtíže v některém z předmětů, resp. ve všech předmětech a škola sama nebo na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) začala poskytovat PO 1. stupně. U takového žáka škola může v případě, že nepostačuje samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka při vzdělávání zpracovat Plán pedagogické podpory (PLPP). V takovém případě vypracují učitelé dotčených předmětů ve spolupráci s třídním učitelem a výchovným poradcem PLPP, kterým žákovi zajistí maximálně po dobu 3 měsíců částečné úpravy metod, organizace a hodnocení vzdělávání. Po uplynutí této lhůty (možno i dříve) se fungování zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb či vytvořeného PLPP opět ve vzájemné spolupráci vyhodnotí a pokud by k naplnění vzdělávacích potřeb žáka nepostačovalo poskytování podpůrných opatření

prvního stupně, doporučí výchovný poradce zákonnému zástupci žáka nebo zletilému žákovi využití poradenské pomoci ŠPZ za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Pokud poskytovaná podpůrná opatření 1. stupně postačovat budou, bude vzdělávání žáka i nadále probíhat dle původního postupu. I s touto skutečností seznámí výchovný poradce zákonného zástupce, příp. zletilého žáka.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně – poskytuje škola na základě doporučení ŠPZ a s informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka. Je-li ŠPZ doporučeno pracovat se žákem na základě Individuálního vzdělávacího plánu (IVP), vypracuje výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem a vyučujícími konkrétních předmětů na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka, resp. zletilého žáka a následného schválení žádosti ředitelem školy IVP, se kterým budou všechny dotčené strany seznámeny a musí jej stvrdit svým podpisem. Na čtvrtletních, pololetních a závěrečných pedagogických radách bude IVP a jeho naplňování průběžně vyhodnocován.

V průběhu celého školního roku je veden a aktualizován Seznam žáků se SVP, v němž jsou přehledně uvedeni všichni žáci se SVP i s jejich doporučeními ŠPZ. Všichni pedagogičtí pracovníci školy jsou s ním seznámeni a svým podpisem potvrzují naplňování podpůrných opatření u takových žáků.

Škola dlouhodobě spolupracuje s psychology a speciálními pedagogy ŠPZ v regionu.

Pracovníkem školy, který se komplexně věnuje vzdělávání žáků se SVP (včetně žáků nadaných), a to i spolupráci se ŠPZ, je výchovný poradce.

Ve škole pracuje metodik prevence sociálně patologických jevů, který každoročně zpracovává, realizuje a vyhodnocuje Školní program prevence, do jehož aktivit patří organizování besed, školní terénní práce, spolupráce se ŠPZ apod.

Vzdělávání nadaných žáků - v případě výskytu žáků nadaných a mimořádně nadaných, jsou tito žáci vytipováni učiteli jednotlivých předmětů a je u nich ve zvýšené míře využíváno samostudium, práce s informačními a komunikačními technologiemi, problémové či projektové vyučování aj. Popřípadě se zúčastňují různých soutěží, olympiád, projektů a studijních pobytů. Zároveň se zjišťuje, zda takoví žáci nemají naopak nedostatky a problémy v ostatních předmětech či sociálních vztazích a tomu se přizpůsobuje práce s nimi.

Žákovi s mimořádným nadáním může ředitel školy povolit vzdělávání podle IVP, který vychází ze ŠVP příslušného studijního nebo učebního oboru, doporučení ŠPZ a vyjádření zákonného zástupce žáka, příp. žáka zletilého. Způsob tvorby, realizace a vyhodnocování IVP odpovídá postupu u IVP žáků se SVP.

V případě **mimořádného sportovního nadání** a sportovní reprezentace České republiky umožňuje ředitel školy dle § 18 Školského zákona č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů požádat o vzdělávání dle IVP, tak, aby mohl žák skloubit vzdělávání i sportovní přípravu, včetně reprezentace ČR.

Jestliže je ve škole vzděláván **žák s odlišným mateřským jazykem (OMJ)**, vztahují se na něho postupy vzdělávání stejně jako na ostatní žáky se SVP. Tzn., pokud nestačí PO 1. stupně, je žákovi a jeho zákonným zástupcům, příp. pouze zletilému žákovi, doporučeno navštívit ŠPZ. Toto zařízení následně doporučí další práci se žákem. Obvykle je mu poskytována pedagogická intervence v rozsahu několika hodin týdně pro intenzivní doučování českého jazyka.

V případě velké jazykové bariéry je u takového žáka nutno hodnotit zejména individuální pokroky a nesrovnávat jej s ostatními žáky ve třídě, protože jeho výchozí pozice je odlišná. Je také

možno využít možnosti žáka v 1. pololetí nehodnotit, případně posunout hodnocení na jiný termín. Hodnocení na konci školního roku lze posunout nejpozději do konce září následujícího školního roku. V takovém případě je žák podmíněčně přijat do vyššího ročníku.

Realizace BOZP a PO

Součástí teoretického a praktického vyučování je problematika bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce a požární ochrany. Výchova k bezpečné a zdravé neohrožující práci vychází ve vzdělávání z požadavků platných právních a ostatních předpisů (zákonů, nařízení vlády, vyhlášek, technických předpisů a norem). Požadavky musí být doplněny o vyčerpávající informace o možných rizicích ohrožení, jimž jsou žáci při teoretickém a praktickém vyučování vystaveni, včetně informace o opatřeních na ochranu před působením zdrojů rizik.

Prostory pro výuku musí odpovídat podmínkám a požadavkům, které jsou stanoveny zdravotnickými předpisy, zejména vyhláškou č. 108/2001 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na prostory a provoz škol a školských zařízení, nařízením vlády č. 178/2001 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci. Při praktickém vyučování žáci dodržují i všechny zákonné normy týkající se rezortu zdravotnictví a sociálních služeb. Návuk a procvičování činností musí být v souladu s požadavky zákoníku práce a vyhlášky 288/2003 Sb., upravující zákaz práce pro mladistvé.

Poučení žáků o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci musí být prokazatelné proti podpisu žáka. Poučení se provádí na začátku každého školního roku, při praktickém vyučování vždy při vstupu na nové oddělení, dále vždy před konáním resp. na začátku konání mimoškolní akce (kurz, exkurze, soutěž, výlet, atp.) Cvičná evakuace školy se koná nejméně 1x za školní rok, zpravidla po nástupu nových žáků. Poučení o BOZP a PO provádí třídní učitelé též před odchodem na prázdniny (poučení také o nebezpečí v dopravě, při turistice, koupání, zneužívání mladistvých, gamblerství, užívání drog, alkoholu atd.).

Podmínky přijímání žáků ke vzdělávání

Přijímání žáků ke vzdělávání se řídí školským zákonem a je v souladu s momentálně platnými prováděcími předpisy. Obor Ošetřovatel v denní formě studia je určen pro žáky, kteří úspěšně ukončili vzdělávací program základního vzdělávání a získali tak stupeň základního vzdělání. Uchazeč o přijetí ke vzdělávání musí splnit podmínky pro přijetí, které stanoví ředitel školy ve formě jednotných kritérií pro přijímací řízení. Tato jednotná kritéria jsou každoročně stanovena ředitelem školy v zákonem stanovených lhůtách pro každé kolo přijímacího řízení. Základem přijetí je zdravotní způsobilost, jejíž podmínky jsou stanoveny v nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Posouzení zdravotního stavu přísluší registrujícímu dorostovému resp. praktickému lékaři, který vyjádří posudek formou potvrzení na přihlášce ke vzdělávání.

Při výběru oboru Ošetřovatel nejsou zdravotně způsobilí uchazeči trpící zejména:

- prognosticky závažnými onemocněními podpůrného a pohybového aparátu znemožňujícími zátěž páteře a trupu (např. juvenilní revmatoidní artritida)
- prognosticky závažnými onemocněními omezujícími funkce končetin
- prognosticky závažnými chronickými nemocemi dýchacích cest a plic, kůže a spojivek včetně onemocnění alergických
- prognosticky závažnými nemocemi srdce a oběhové soustavy vylučujícími středně velkou zátěž
- prognosticky závažnými poruchami mechanismu imunity
- prognosticky závažnými a nekompenzovanými formami epilepsie a epileptických

- syndromů a kolapsovými stavy
- prognosticky závažnými nemocemi oka znemožňujícími zvýšenou fyzickou zátěž a manipulaci s břemeny
- prognosticky závažnými poruchami vidění, poruchami barvocitu
- závažnými duševními nemocemi a poruchami chování a psychopatologickými rysy osobnosti
- prokázaným sklonem k abúzu návykových látek a alkoholu

Způsob ukončení vzdělávání

Vzdělávání je ukončeno **závěrečnou zkouškou**. Konání závěrečné zkoušky se řídí školským zákonem a je organizováno v souladu s momentálně platným prováděcím předpisem (vyhláškou o ukončování vzdělávání). Závěrečná zkouška se skládá ze tří částí - písemné zkoušky, praktické zkoušky a ústní zkoušky – a probíhá podle pravidel jednotného zadání závěrečné zkoušky.

Písemná zkouška – ředitel školy vygeneruje z banky jednotného zadání každému žákovi jedinečné téma, které mu náhodně přidělí. Žák při písemné zkoušce prokáže odborné teoretické znalosti související s praktickými činnostmi oboru Ošetrovatel. Písemná zkouška trvá nejdéle 240 minut.

Praktická zkouška – praktická zkouška probíhá na klinickém pracovišti zdravotnického zařízení. Ředitel školy vygeneruje z banky jednotného zadání libovolný počet témat. Pokud je stanoveno více než jedno téma, žák si jedno téma vylosuje a spolu s otázkou mu je přidělena skupina nemocných. Zkouška je rozdělena do dvou částí. V první části žák plní ošetrovatelské činnosti u přidělených pacientů. Tato část je stěžejní. Ve druhé části prezentuje žák schopnost získat informace o nemocném a jeho potřebách a zdůvodňuje postupy, které při své práci uplatnil.

Ústní zkouška – pro ústní zkoušku ředitel školy vygeneruje z jednotného zadání 25–30 témat. Odborná témata zahrnují problematiku ošetrovatelské péče o nemocné s uplatněním psychologického přístupu k nemocnému. Ke každému tématu je přiřazena jedna otázka z Obecného přehledu ze světa práce. Žák si vylosuje jedno téma. Příprava k ústní zkoušce trvá nejméně 15 minut a samotná zkouška trvá nejdéle 15 minut ve skladbě cca 11 - 13 minut odborná část a 2 (minimálně) - 4 (maximálně) minuty obecný přehled ze světa práce.

Žák získá stupeň vzdělání „střední vzdělání s výučním listem“ - kvalifikační stupeň EQF 3 tehdy, jestliže úspěšně vykoná všechny tři části závěrečné zkoušky - písemnou, praktickou a ústní.

Dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list.